

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΟΥΡΟΣ

ΝΕΑ ΘΕΜΕΛΙΑ

**σχέδιο προγράμματος υποψηφίου
εθνοτικού εκπροσώπου**

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το παρόν σχέδιο προγράμματος αποτελεί βάση εκείνης της κοινής σκέψης, η οποία κατά τον Μάρτιο–Απρίλιο του 2026 πρέπει να διαμορφωθεί στο τελικό πρόγραμμα του εκπροσώπου της ελληνικής εθνότητας στο Ουγγρικό Κοινοβούλιο.

Βασικά ερωτήματα είναι: τι είναι ο θεσμός των εκπροσώπων των εθνικοτήτων (εθνοτήτων) στην Ουγγρική Βουλή, ποιες δυνατότητες προσφέρει και γιατί είναι σημαντικός για την ελληνική κοινότητα της Ουγγαρίας;

Η πρωτοβουλία **«Ας σκεφτούμε μαζί!»** στοχεύει στη συνολική χαρτογράφηση των προβλημάτων και στη διαμόρφωση κοινών προτάσεων, με ενεργή συμμετοχή της κοινότητας.

Δεδομένου ότι η βελτιστοποίηση του συστήματος των εθνοτήτων απαιτεί μακροχρόνιο και πολυεπίπεδο διάλογο, η συνεργασία με τις άλλες εθνότητες και η θετική ανταπόκριση του πολιτικού περιβάλλοντος αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση της επίτευξης των στόχων.

ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

Το σύγχρονο καθεστώς των εθνοτήτων της Ουγγαρίας διαμορφώθηκε βαθμιαία μετά το 1989.

Βασικά στάδια:

1989: κατοχυρώνεται ότι οι εθνικές και γλωσσικές μειονότητες αποτελούν στοιχείο συγκρότησης του κράτους και ότι το κράτος εγγυάται τη συλλογική συμμετοχή τους στη δημόσια ζωή, το δικαίωμα χρήσης της μητρικής γλώσσας και την εκπαίδευση στη μητρική γλώσσα.

1990: εισάγεται η δυνατότητα εκπροσώπησης σε Βουλή και συμβούλια (μετέπειτα τροποποιείται).

1993: Νόμος LXXVII: αναγνώριση 11 εθνικών και 2 εθνοτικών μειονοτήτων, ίδρυση τοπικών και εθνικών αυτοδιοικήσεων. Ορίζει το σύστημα, αλλά δεν λύνει την κοινοβουλευτική εκπροσώπηση.

2006: εισαγωγή εθνοτικού μητρώου (για αποτροπή καταχρήσεων).

2011–2012: το νέο νομικό πλαίσιο (Θεμελιώδης Νόμος, Njtv., Vjt., Ogytv.) ρυθμίζει απευθείας την κοινοβουλευτική εκπροσώπηση, τη λίστα εθνοτήτων, την προνομιακή έδρα του εθνοτικού βουλευτή και τον θεσμό του εθνοτικού εκπροσώπου..

Ο θεσμός του εθνοτικού εκπροσώπου στο Ουγγρικό Κοινοβούλιο λειτουργεί για πρώτη φορά από το 2014.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΤΙΚΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ

Σύμφωνα με τον νόμο για τις εθνότητες, **κάθε αναγνωρισμένη εθνότητα έχει δικαίωμα συμμετοχής στο έργο της Βουλής μέσα από τον εθνοτικό βουλευτή ή από τον εθνοτικό εκπρόσωπο.**

Η δραστηριότητα του εθνοτικού εκπροσώπου αφορά ιδίως τα ζητήματα που επηρεάζουν τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των εθνοτήτων.

Ο εκπρόσωπος δεν διαθέτει δικαίωμα ψήφου στην ολομέλεια, ωστόσο έχει σημαντικές αρμοδιότητες:

- δικαίωμα ομιλίας σε σχετικές ημερήσιες διατάξεις,
- πλήρες δικαίωμα ψήφου στην Επιτροπή Εθνοτήτων,
- δικαίωμα ερωτήσεων προς την κυβέρνηση, τον Συνήγορο του Πολίτη, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την Εισαγγελία,
- πλήρη ασυλία αντίστοιχη των βουλευτών.

Ο θεσμός συνεπάγεται σημαντικούς οικονομικούς πόρους: οι αποδοχές και τα λειτουργικά κονδύλια του εκπροσώπου ισοδυναμούν με εκείνα ενός βουλευτή και μπορεί να φτάσουν τα 150 εκατ. ΗΥΦ ετησίως, ποσό υψηλότερο από το σύνολο της χρηματοδότησης των ελληνικών τοπικών αυτοδιοικήσεων.

Σύμφωνα με τον ορισμό του νόμου περί των δικαιωμάτων των εθνοτήτων, κάθε εθνοτική κοινότητα και κάθε άτομο που ανήκει σε εθνότητα έχει το δικαίωμα μέσω του εθνοτικού βουλευτή ή του εκπροσώπου που εκλέγεται από την εθνοτική λίστα να συμμετέχει στο έργο της Βουλής, ιδίως σε ζητήματα που αφορούν τα συμφέροντα και τα δικαιώματα των εθνοτήτων.

Η λέξη «ιδίως» είναι μεταγενέστερη προσθήκη, η οποία παρέχει πρόσθετες αρμοδιότητες στον εκπρόσωπο.

Προηγήθηκε **μακρά νομική συζήτηση σχετικά με την υλοποίηση της κοινοβουλευτικής εκπροσώπησης των εθνοτήτων και την προσαρμογή της στο σύστημα των εθνοτικών αυτοδιοικήσεων.** Σύμφωνα με τον νόμο, η είσοδος στη νομοθετική εξουσία πραγματοποιείται μέσω της εθνοτικής λίστας που καταρτίζεται από τις εθνικές αυτοδιοικήσεις. Οι εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι στο εθνοτικό μητρώο πρέπει να δηλώσουν εκ των προτέρων αν επιθυμούν να ψηφίσουν κομματική λίστα ή εθνοτική λίστα. Αν επιλέξουν το δεύτερο, τότε στις κοινοβουλευτικές εκλογές μπορούν να ψηφίσουν μόνο αυτή τη μία λίστα, ουσιαστικά ενισχύοντάς την. Αν ο αριθμός των ψήφων υπερβεί το ένα τέταρτο του απαιτούμενου για μία έδρα, ο επικεφαλής της λίστας γίνεται «πλήρους δικαιοδοσίας» βουλευτής μειωμένου ορίου ψήφων. Επειδή αυτό απαιτεί σχεδόν 25.000 έγκυρες ψήφους, για την ελληνική εθνότητα κάτι τέτοιο δεν θεωρείται ρεαλιστικό.

Εκπρόσωπος γίνεται αυτοδικαίως ο επικεφαλής της εθνοτικής λίστας, ακόμη κι αν η λίστα δεν λάβει ούτε μία ψήφο. Ο εκπρόσωπος δεν έχει δικαίωμα ψήφου στις ολομέλειες, ωστόσο οι αρμοδιότητές του είναι εκτεταμένες.

Η σχετική επιτροπή είναι η «**Επιτροπή των Εθνοτήτων της Ουγγαρίας**», μία μόνιμη επιτροπή της Βουλής, της οποίας το έργο περιγράφεται ως εξής:

Η επιτροπή εισηγείται, γνωμοδοτεί, παρακολουθεί και συμβάλλει στον έλεγχο του κυβερνητικού έργου σε ζητήματα που αφορούν τα συμφέροντα και τα δικαιώματα των εθνοτήτων.

Η επιτροπή γνωμοδοτεί για την κυβερνητική έκθεση σχετικά με την κατάσταση των εθνοτήτων και για την ετήσια έκθεση του Συνηγόρου των Δικαιωμάτων.

Επομένως, η επιτροπή δεν περιορίζεται στη γνωμοδότηση νόμων: καλεί υπουργούς, έχει το δικαίωμα υποβολής δικών της προτάσεων και **μέσω αυτής μπορούν οι εκπρόσωποι να ασκήσουν αποτελεσματικότερη πίεση.**

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Η **αποτελεσματικότητα του θεσμού του βουλευτή/εκπροσώπου των εθνοτήτων έχει μελετηθεί εκτενώς**, με βασικό ερώτημα αν οι εκπρόσωποι και η Επιτροπή των Εθνοτήτων αξιοποιούν τις δυνατότητες που τους παρέχει ο νόμος και αν μετά το 2014 η εκπροσώπηση των συμφερόντων των εθνοτήτων έχει ενισχυθεί.

Για την αξιολόγηση εξετάζονται ο αριθμός και η **διάρκεια των συνεδριάσεων της επιτροπής και οι αυτόνομες προτάσεις ανά κοινοβουλευτική περίοδο, η στάση απέναντι στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) που καταδίκασε την Ουγγαρία για πτυχές του εκλογικού συστήματος των εθνοτήτων, καθώς και η ακρόαση του αρμόδιου υπουργού το 2024:**

Οι συνεδριάσεις και οι αυτόνομες προτάσεις παρουσιάζουν σαφή μείωση στις τρεις περιόδους (87/134 ώρες/10 προτάσεις – 77/80 ώρες/4 – 70/60 ώρες/2), τάση ενδεικτική μειούμενης δραστηριότητας. Ακόμη πιο χαρακτηριστική είναι η στάση της επιτροπής απέναντι στην απόφαση του ΕΔΔΑ, η οποία έκρινε προβληματικά διάφορα στοιχεία του ουγγρικού συστήματος εκπροσώπησης, όπως την ανάγκη παραίτησης από την κομματική ψήφο για την επιλογή εθνοτικής λίστας και την ύπαρξη μόνο μίας επιλογής ψήφου. Παρά τη σημασία του θέματος, η επιτροπή δεν το ενέταξε στην ημερήσια διάταξη και το συζήτησε ελάχιστα, χωρίς ουσιαστικές προτάσεις, ενώ σημειώθηκαν και αποστασιοποιήσεις από την πλευρά εκπροσώπων.

Η ακρόαση του υπουργού το 2024 αποκαλύπτει παρόμοια νοοτροπία: αντί για συστημικές παρεμβάσεις υπέρ όλων των εθνοτήτων, οι παρεμβάσεις περιορίστηκαν σε ευχαριστίες και αιτήσεις. Οι ερωτήσεις των εθνικών αυτοδιοικήσεων δεν διαβάστηκαν, καθώς είχε δοθεί σχετική οδηγία.

Τα παραπάνω εντείνουν τις αμφιβολίες για το κατά πόσο οι εκπρόσωποι εκπροσωπούν ουσιαστικά τις εθνότητες ή απλώς επιτελούν τυπικό ρόλο χωρίς πραγματική επιρροή.

ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΙΕΣ

Στο επίκεντρο τίθεται η σχέση μεταξύ εθνικής αυτοδιοίκησης και εκπροσώπου στο Κοινοβούλιο, καθώς και το ερώτημα **ποιος βρίσκεται πραγματικά «στην κορυφή» της οργανωτικής πυραμίδας.** Παρότι η αυτοδιοίκηση είναι εκείνη που στέλνει τον εκπρόσωπο, ο τελευταίος μπορεί να εκλεγεί ακόμη και με ελάχιστες ψήφους και στη συνέχεια λειτουργεί πλήρως ανεξάρτητα, χωρίς υποχρέωση λογοδοσίας προς το όργανο που τον ανέδειξε. Η εμπειρία δείχνει ότι συχνά απομακρύνεται από την αυτοδιοίκηση, ειδικά όταν αυτή έχει αλλάξει σύνθεση.

Έτσι δημιουργούνται δύο «κορυφές»: η αυτοδιοίκηση και ο εκπρόσωπος, ο οποίος διαχειρίζεται πολύ περισσότερους πόρους από όσους διαθέτει το σύνολο των ελληνικών τοπικών αυτοδιοικήσεων ή πολιτιστικών οργανώσεων, η όσους διαθέτει η εθνική αυτοδιοίκηση με

15μελές συμβούλιο, η οποία διατηρεί επιτροπές, γραφείο και εφημερίδα. Η οικονομική αυτή ανισορροπία εντείνει τις εντάσεις: ενώ οι αυτοδιοικήσεις δυσκολεύονται με την κρατική χρηματοδότηση, οι εκπρόσωποι έχουν σημαντικά λειτουργικά κονδύλια, συχνά χωρίς επαρκή έλεγχο. Για πολλούς αυτό καθιστά τον θεσμό του εκπροσώπου αμφιλεγόμενο.

Συνοπτικά, το πρόβλημα πηγάζει από το ότι η αυτοδιοίκηση στέλνει τον εκπρόσωπο, ο οποίος όμως μπορεί να εκλεγεί σχεδόν χωρίς ψήφους, στη συνέχεια γίνεται πλήρως ανεξάρτητος και διαχειρίζεται ασύγκριτα μεγαλύτερους πόρους από εκείνη.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Ο μελλοντικός εκπρόσωπος μπορεί να θέσει δύο βασικούς στόχους, απαντώντας στα ακόλουθα ερωτήματα:

A) Με ποιον τρόπο μπορεί να κατευθυνθεί το μεγαλύτερο δυνατό μέρος των πόρων προς τις ελληνικές οργανώσεις της Ουγγαρίας και —μέσω αυτών— προς την ελληνική κοινότητα; Πώς μπορεί ο εκπρόσωπος να ενισχύσει αποτελεσματικά τις ενεργές, κοινωνικά υποστηριζόμενες πολιτιστικές οργανώσεις και τις αυτοδιοικήσεις; Τι μπορεί να κάνει για τη συσπείρωση της κοινότητας;

B) Ποια βήματα πρέπει να κάνει για τη συνολική βελτιστοποίηση του συστήματος των εθνοτήτων; Ποια στρατηγική μπορεί να οδηγήσει σε αυτό τον στόχο;

Τα εγχειρήματα που υλοποιούνται προς όφελος των προβληματισμών που διατυπώνονται στο σημείο **A)** μπορούν να αποδώσουν αποτελέσματα ακόμη και βραχυπρόθεσμα. **Αφετηρία αποτελεί η αναγνώριση ότι το ανώτατο αιρετό όργανο είναι η Εθνική Αυτοδιοίκηση των Ελλήνων της Ουγγαρίας.** Ακόμη κι αν ο νόμος εξασφαλίζει πλήρη αυτονομία στον εκπρόσωπο, αυτός δεν μπορεί να απομακρύνεται ούτε από την εθνική ούτε από τις τοπικές αυτοδιοικήσεις, ούτε από τις κοινωνικές οργανώσεις. Για τον σκοπό αυτό, ο εκπρόσωπος οφείλει:

...να επιλέγει τους **συνεργάτες** που υποστηρίζουν το έργο του με τρόπο ώστε μέσω αυτών:

- να διασφαλίζει ισχυρή και εξειδικευμένη νομική υποστήριξη,
- να οικοδομεί και να καλλιεργεί σχέσεις τόσο με τις αρχές όσο και με την κοινότητα,
- να στηρίζει το πολιτιστικό και οργανωτικό έργο της εθνικής αυτοδιοίκησης και των θεσμών της,
- να διοχετεύει ενημερωμένα τις πληροφορίες προς τις τοπικές αυτοδιοικήσεις και τις κοινωνικές οργανώσεις,
- να ανανεώνει σε νέες βάσεις την επικοινωνία,
- να αναδεικνύει και να υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες των νέων.

...να στηρίζει με διαφάνεια την κοινοτική, πολιτιστική, εκπαιδευτική, ερευνητική και κοινωνική δράση των ελληνικών οργανώσεων, βασίζοντας τις αποφάσεις του στις γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων επιτροπών της εθνικής αυτοδιοίκησης.

Ο εκπρόσωπος ασκεί το έργο του σε στενή συνεργασία με το σώμα της εθνικής αυτοδιοίκησης, τον πρόεδρο, τις επιτροπές και τα ιδρύματά της. Λογοδοτεί στη γενική συνέλευση τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο. Αναλαμβάνει ηθική δέσμευση

να παραιτηθεί εφόσον το ζητήσει από κοινού το σώμα της αυτοδιοίκησης και ο πρόεδρος.

Το σύστημα των εθνοτήτων που αναφέρεται στο σημείο **B)** περιλαμβάνει το εκλογικό, το χρηματοδοτικό και το σύστημα επιχορηγήσεων, μαζί με τον γραφειοκρατικό μηχανισμό που δυσκολεύει τη λειτουργία των τοπικών εθνοτικών αυτοδιοικήσεων. Πρόκειται για τομείς που μέχρι σήμερα έχουν μείνει σχεδόν ανέγγιχτοι, και ορισμένοι εξ αυτών ενδέχεται να είναι ευαίσθητοι ακόμη και για τους συνήγορους, καθώς οι ίδιοι υπήρξαν μέχρι τώρα οι προνομιούχοι του συστήματος. Αρκεί να σκεφτούμε τι είδους εκλογή είναι εκείνη στην οποία δεν υπάρχει πραγματική επιλογή και όπου για την «νίκη» δεν απαιτείται ούτε μία έγκυρη ψήφος. Ή ότι στους εθνοτικούς διαγωνισμούς επιχορηγήσεων εδώ και χρόνια περιλαμβάνεται η «προστασία της δημιουργίας», χωρίς κανείς να τολμά να ορίσει τι σημαίνει αυτό. Όπως δεν φάνηκε να ενοχλεί κανέναν εκπρόσωπο το γεγονός ότι, ενώ οι αποδοχές τους αυξήθηκαν σε έξι χρόνια πάνω από το διπλάσιο, η χρηματοδότηση των τοπικών εθνοτικών αυτοδιοικήσεων παρέμεινε αμετάβλητη.

Η συστημική εθνοτική εκπροσώπηση δύσκολα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως γνώρισμα των μέχρι τώρα προσπαθειών των εθνοτικών βουλευτών και των εκροσώπων. Έτσι, εύλογα τίθεται το ερώτημα πώς μπορεί κανείς να αναλάβει πρωτοβουλίες μέσα σε ένα τέτοιο περιβάλλον. Είναι αυταπάτη να αναμένει κανείς σύντομη διαδικασία!

Ως **πρώτο βήμα**, είναι απαραίτητο να παρουσιαστεί στο εσωτερικό της ελληνικής κοινότητας ο τρόπος λειτουργίας του εθνοτικού συστήματος: να λεχθεί τι λειτουργεί καλά και σε τι υπάρχουν ελλείψεις, και στη συνέχεια να επιχειρηθεί η διατύπωση προτάσεων — ακόμη και πολλαπλών λύσεων. Αυτή είναι η ουσία της πρωτοβουλίας **«Ας Σκεφτούμε Μαζί!»**. Και αυτό είναι μόνο η αρχή! Εφόσον ο εκπρόσωπος μπορεί να επιτύχει αποτελέσματα μόνο μέσω της επιτροπής εθνοτήτων, **η επιτυχία δεν είναι νοητή χωρίς τη συνεργασία των μελλοντικών συναδέλφων του, ούτε χωρίς την πολιτική ανοικτότητα του περιβάλλοντος**. Η ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας προς όλες τις κατευθύνσεις είναι αναγκαία.

Στη συνέχεια του σχεδίου προγράμματος, στο πλαίσιο του σημείου B), παρουσιάζονται πρώτα τα επιτεύγματα του εθνοτικού συστήματος, τα θετικά παραδείγματα και οι καλές πρακτικές, και έπειτα — με βάση το υλικό διεκδικήσεων της Εθνοτικής Συμμαχίας με έδρα το Σέγκεντ και είκοσι μέλη— τα προς επίλυση ζητήματα.

ΚΕΚΤΗΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Τα θεμελιώδη δικαιώματα των εθνοτήτων στην Ουγγαρία κατοχυρώνονται στο Θεμελιώδη Νόμο, ο οποίος αναγνωρίζει ότι **οι εθνότητες αποτελούν μέρος της ουγγρικής πολιτικής κοινότητας και συμμετέχουν στη συγκρότηση του κράτους**. Διασφαλίζονται, μεταξύ άλλων, η **ελεύθερη διατήρηση της εθνικής ταυτότητας, η καλλιέργεια της δικής τους κουλτούρας και η εκπαίδευση στη μητρική γλώσσα**.

Μοναδικό θεωρείται το σύστημα εθνοτικών αυτοδιοικήσεων σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, το οποίο επιτρέπει την άσκηση των κοινοτικών δικαιωμάτων: οι αυτοδιοικήσεις μπορούν να διατηρούν εκπαιδευτικά, πολιτιστικά και κοινωφελή ιδρύματα με χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό. Η Εθνική Αυτοδιοίκηση των Ελλήνων της Ουγγαρίας διατηρεί **τέσσερα ιδρύματα**:

- το 12τάξιο Συμπληρωματικό Ελληνικό Σχολείο «Μανώλης Γλέζος»
- το Δημοτικό Σχολείο, Νηπιαγωγείο και Συμπληρωματικό Νηπιαγωγείο «Νίκος Μπελογιάννης»
- το Πολιτιστικό Κέντρο και Βιβλιοθήκη «Νίκος Μπελογιάννης»
- το Ελληνικό Ινστιτούτο

Η κρατική χρηματοδότηση για το 2025 ανήλθε περίπου σε μισό δισεκατομμύριο φιορίνια.

Η ουγγρική πολιτεία στηρίζει επίσης σημαντικά τις **εθνοτικές κοινωνικές οργανώσεις** και πολιτιστικές πρωτοβουλίες, καθώς και μεγάλα έργα, όπως τον **«Οίκο του Ελληνισμού»** στη Βουδαπέστη.

Όσον αφορά τον θεσμό του εκπροσώπου, ο νόμος ορίζει ότι κάθε εθνοτική κοινότητα και μέλος της έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στο έργο του Κοινοβουλίου μέσω βουλευτή ή εκπροσώπου, με ευνοϊκές συνθήκες: μειωμένη ή καθόλου απαίτηση ψήφων για την ανάδειξη, καθώς και ειδικό δικαίωμα προνομιακής εκπροσώπησης από την εθνοτική λίστα. Η **δυνατότητα κοινοβουλευτικής εκπροσώπησης** αποτελεί σημαντικό επίτευγμα, ακόμη και αν η πρακτική δεν συμφωνεί πλήρως με την αρχική νομοθετική πρόθεση.

Η ουγγρική πολιτεία παρέχει εκτεταμένα δικαιώματα και δυνατότητες στις εθνοτικές κοινότητες, τα οποία είναι απαράδεκτο να περιοριστούν. Τα επόμενα κεφάλαια εξετάζουν συστηματικά προβλήματα που απαιτούν κοινή σκέψη και συνεργασία για την επίλυσή τους.

ΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΘΝΟΤΗΤΩΝ

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα διαφορετικά στάδια της εκλογικής διαδικασίας, μαζί με τα προβλήματα που ανακύπτουν και τις πιθανές προτάσεις λύσεων.

ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΗΣ ΕΘΝΟΤΗΤΑΣ

Πριν από την τροποποίηση του νόμου το 2005, σε τοπικό επίπεδο μπορούσαν να ψηφίσουν για υποψηφίους των εθνοτήτων **όλοι οι πολίτες** που είχαν δικαίωμα ψήφου στη συγκεκριμένη πόλη. Για τον περιορισμό των καταχρήσεων κρίθηκε αναγκαίο να περιοριστεί τόσο το δικαίωμα ψήφου όσο και το δικαίωμα εκλογιμότητας **μόνο στα μέλη της εκάστοτε εθνότητας**. Έτσι δημιουργήθηκε το **Μητρώο Εθνοτήτων**.

Ωστόσο, η εγγραφή στο μητρώο **δεν έχει καμία προϋπόθεση**: αρκεί κάποιος να δηλώσει ότι ανήκει στη συγκεκριμένη εθνότητα. Το μητρώο διαβιβάζεται στις οργανώσεις που καταθέτουν υποψηφίους: αυτές μπορούν να επικοινωνήσουν με τους εγγεγραμμένους (εντός κανόνων), και μετά τις εκλογές πρέπει να καταστρέψουν τη βάση δεδομένων.

Πρόβλημα

Εφόσον στο μητρώο μπορεί να εγγραφεί ο καθένας, αργά ή γρήγορα θα προσελκύσει «εξωτερικούς» που βλέπουν ευκαιρίες μέσα από το σύστημα. Η δυνατότητα ίδρυσης τοπικών εθνοτικών αυτοδιοικήσεων συνεπάγεται **οικονομικά οφέλη**, άρα το σύστημα μπορεί να απομακρυνθεί από τον αρχικό σκοπό του.

Έχουν εντοπιστεί περιπτώσεις όπου σε πόλη **χωρίς ούτε έναν Έλληνα** ιδρύθηκε ελληνική αυτοδιοίκηση.

Οι στρεβλώσεις της εγγραφής χωρίς προϋποθέσεις είχαν τεθεί ήδη από τον προηγούμενο ελληνικό εκπρόσωπο, αλλά η Επιτροπή των Εθνοτήτων **δεν ασχολήθηκε ουσιαστικά** με το ζήτημα.

Πιθανή λύση

Η εθνική ταυτότητα είναι δικαίωμα και δεν μπορεί να απαιτείται απόδειξη. Ωστόσο, η εγγραφή σε μητρώο που δίνει πρόσβαση σε **συλλογικά δικαιώματα** μπορεί να γίνει αντικείμενο κατάχρησης.

Μία λύση θα ήταν να απαιτείται κατά την εγγραφή δήλωση όπως:

- αν γνωρίζει τη γλώσσα της εθνότητας,
- αν γνωρίζει την κουλτούρα,
- σε ποια στοιχεία βασίζει τον αυτοπροσδιορισμό του.

Η μεταρρύθμιση της διαδικασίας θα οδηγούσε στη δημιουργία ενός **νέου μητρώου**, που τουλάχιστον για ένα διάστημα θα καθάριζε τις συνθήκες.

ΕΓΓΡΑΦΗ ΩΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΥ ΚΑΤΑΘΕΤΕΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

Σε τοπικό επίπεδο μπορούν να κατεβάσουν υποψηφίους μόνο οι οργανώσεις που εκπροσωπούν μια συγκεκριμένη εθνότητα. Σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, λίστες μπορούν να υποβάλουν επίσης τέτοιες οργανώσεις. Αρκεί να έχουν:

- στο καταστατικό τους την αναφορά στη συγκεκριμένη εθνότητα,
- ως καταστατικό σκοπό την εκπροσώπηση της εθνότητας,
- και να υπάρχουν καταχωρισμένες για ορισμένο διάστημα.

Πρόβλημα

Οι τρέχουσες προϋποθέσεις είναι **εύκολο να πληρωθούν**: μια ομάδα μπορεί να ιδρύσει ένα σωματείο και να εγγράψει μέλη (ακόμη και «εξωτερικούς») στο μητρώο και έτσι να επηρεάσει εκλογές.

Δεν απαιτείται:

- πραγματική δραστηριότητα,
- κοινωνική υποστήριξη,
- ούτε καν καθεστώς κοινωφελούς οργάνωσης.

Πιθανή λύση

Αναγκαίο θα ήταν η εγγραφή ως υποβάλλουσα οργάνωση να γίνει **αυστηρότερη**, παρόμοια με την απόκτηση κοινωφελούς καθεστώτος. Προϋποθέσεις θα μπορούσαν να αποτελούν:

- ενεργός οικονομική ταυτότητα (αριθμός φορολογικού μητρώου),
- ετήσιοι απολογισμοί,
- πραγματική βάση μελών,
- συνδρομές,
- αποδείξεις κοινωνικής υποστήριξης (π.χ. 1%),
- αποδεδειγμένη εθνοτική δραστηριότητα.

Η διαδικασία έγκρισης της υποψηφιότητας θα μπορούσε ακόμη να μεταφερθεί σε **απόφαση της γενικής συνέλευσης**.

Η «ΕΚΛΟΓΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ» ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ

Η προηγούμενη ενότητα παρουσίασε αναλυτικά τον θεσμό του εκπροσώπου. Εδώ ακολουθούν τα σημαντικότερα ζητήματα που σχετίζονται ειδικά με την εκλογική διαδικασία.

ΕΚΛΟΓΗ «ΕΝΟΣ ΑΠΟ ΕΝΑΝ»

Εθνική λίστα μπορούν να καταθέσουν μόνο οι εθνικές αυτοδιοικήσεις. Κάθε μία μπορεί να υποβάλει **μία** μόνο λίστα.

Οι υποψήφιοι της λίστας και η σειρά τους καθορίζονται επίσης από την εθνική αυτοδιοίκηση. Εκπρόσωπος ή βουλευτής μειωμένου ορίου ψήφων γίνεται **αποκλειστικά ο πρώτος της λίστας**.

Εάν η λίστα δεν συγκεντρώσει αρκετές ψήφους για την προνομακική έδρα, ο πρώτος της λίστας γίνεται **εκπρόσωπος αυτοδικαίως**, ακόμη κι αν η λίστα λάβει **μηδενικές ψήφους**.

Πρόβλημα

Στην πράξη **δεν υπάρχει πραγματική εκλογή**. Δεν υπάρχουν:

- πολλές λίστες,
- πολλοί υποψήφιοι,
- πραγματική δυνατότητα επιλογής.

Ο ψηφοφόρος δεν αποφασίζει τίποτα· απλώς επιβεβαιώνει αυτό που ήδη αποφάσισε η αυτοδιοίκηση.

Πιθανή λύση

Η σημερινή πρακτική πρέπει να αλλάξει, διότι:

- 11 από τις 13 εθνότητες **δεν έχουν καμία πιθανότητα** να αποκτήσουν προνομιακή έδρα,
- άρα η ψήφος στη λίστα είναι **χωρίς αντίκρισμα**.

Ακόμη και αν παραμείνει το σύστημα όπου η αυτοδιοίκηση «ορίζει» τον εκπρόσωπο, πρέπει να βρεθεί τρόπος ώστε:

- να μπορούν να κατατεθούν **περισσότερες λίστες**,
- ή να υπάρχει δυνατότητα **επιλογής περισσότερων υποψηφίων**.

Ωστόσο, ένα σύστημα πραγματικής επιλογής πιθανόν θα οδηγούσε σε **ανταγωνισμό** μεταξύ εθνικής αυτοδιοίκησης και εκπροσώπου, κάτι που μπορεί να διχάσει μικρές κοινότητες.

ΕΠΙΛΟΓΗ: ΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ Ή ΕΘΝΙΚΗ ΛΙΣΤΑ

Όποιος δηλώνει στο μητρώο των εθνοτήτων ότι θέλει να ψηφίσει εθνική λίστα, **δεν μπορεί να ψηφίσει κομματική λίστα**.

Πρόβλημα

Ο ψηφοφόρος βρίσκεται μπροστά στο δίλημμα:

- ή ως πολίτης ψηφίζει πολιτικά,
- ή ως μέλος εθνότητας ψηφίζει την εθνική λίστα.

Αλλά για 11 εθνότητες η ψήφος στην εθνική λίστα **είναι άνευ αποτελέσματος**, αφού δεν οδηγεί σε έδρα.

Εάν υπήρχαν πολλές λίστες και πραγματικοί υποψήφιοι, οι περισσότεροι ψηφοφόροι θα μπορούσαν να εκλέξουν μόνο εκπρόσωπο, δηλαδή ένα πρόσωπο **χωρίς δικαίωμα ψήφου** στη Βουλή. Άρα η ψήφος τους θα είχε **μικρότερη βαρύτητα** από των υπολοίπων πολιτών.

Πιθανή λύση

Η δυνατότητα εκλογής εθνοτικού βουλευτή υπάρχει μόνο για 2 εθνότητες. Οι υπόλοιπες 11 θα μπορούσαν, θεωρητικά, να αποφασίσουν ότι **δεν συμμετέχουν στις εκλογές**, αλλά **στέλνουν απευθείας εκπρόσωπο** στο Κοινοβούλιο.

Με εκλογές ή χωρίς, το πρόβλημα της μίας μόνο λίστας και της προνομιακής έδρας θα μπορούσε και να **παραμένει**.

ΑΝΑΘΕΣΗ Ή ΕΚΛΟΓΗ

Παρότι – τυπικά - οι υποψήφιοι προέρχονται από λίστα, στην πραγματικότητα ο εκπρόσωπος **διορίζεται** από την εθνική αυτοδιοίκηση. Όμως μετά την «εκλογή» του, **δεν έχει καμία υποχρέωση** συνεργασίας ή λογοδοσίας σε αυτήν.

Πρόβλημα

Σε πολλές εθνότητες παρατηρείται το εξής:

- ο πρόεδρος της εθνικής αυτοδιοίκησης γίνεται εκπρόσωπος,
- το νέο συμβούλιο της αυτοδιοίκησης όμως δεν τον στηρίζει,
- δημιουργούνται δύο κέντρα εξουσίας,
- χωρίς σαφή σχέση μεταξύ τους,
- και η κοινότητα διχάζεται, ενώ η εκπροσώπηση των συμφερόντων αποδυναμώνεται.

Πιθανή λύση

Ένα πιθανό μοντέλο:

- Οι εθνικές αυτοδιοικήσεις θα αποφασίζουν **αν συμμετέχουν στις εκλογές** ή **αν στέλνουν απευθείας** έναν εκπρόσωπο στην Επιτροπή Εθνοτήτων.
- Στην περίπτωση αυτή δεν θα γίνονταν εκλογές· ο εκπρόσωπος θα είχε **υποχρέωση συνεργασίας** με την αυτοδιοίκηση.
- Η Επιτροπή Εθνοτήτων θα παρέμενε με τις σημερινές αρμοδιότητες.

Μπορεί επίσης να εξεταστεί να συνδέεται η δυνατότητα κατάθεσης λίστας με **δεδομένα απογραφής**.

Ανοιχτό ζήτημα παραμένει η σχέση:

- του ενός βουλευτή μειωμένου ορίου ψήφων,
- με τους απλούς εκπροσώπους,
- και με την Επιτροπή Εθνοτήτων.

Επίσης ερώτημα παραμένει τι θα γίνεται με τον υποψήφιο που συμμετείχε στη λίστα αλλά **δεν κατέκτησε** την προνομιακή έδρα.

ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Ανάλογα με το πόσοι έχουν δηλώσει στο μητρώο εθνοτήτων ότι θέλουν να ψηφίσουν εθνική λίστα στις βουλευτικές εκλογές, οι εθνικές αυτοδιοικήσεις δικαιούνται **πολλών εκατομμυρίων φιορινιών** σε προεκλογικά κονδύλια.

Ωστόσο, στην πράξη:

- δεν υπάρχουν πολλές λίστες,
- δεν υπάρχουν πραγματικοί αντίπαλοι,
- ακόμη και μία μόνο ψήφος αρκεί,
- και συχνά ούτε αυτό δεν χρειάζεται.

Δηλαδή **δεν υπάρχει τίποτα για το οποίο να γίνει προεκλογική εκστρατεία.**

Πρόβλημα

Αφού δεν υπάρχει ανταγωνισμός και δεν υπάρχει τι να υποστηριχθεί στις εκλογές, και αφού τα προεκλογικά κονδύλια **δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ελεύθερα** για το συμφέρον της κοινότητας, το μεγάλο χρηματικό ποσό γίνεται εύκολα **πηγή κατάχρησης.**

Πιθανή λύση

Αν εφαρμοστεί το σύστημα της απευθείας ανάθεσης:

- η εθνική αυτοδιοίκηση θα λάμβανε **μειωμένο ποσό,**
- και θα μπορούσε να το χρησιμοποιήσει πιο ελεύθερα για κοινοτικές ανάγκες.

Αν συμμετέχει στις εκλογές:

- το ποσό της ενίσχυσης για την προεκλογική εκστρατεία θα έπρεπε να είναι **μικρότερο,**
- και η χρήση του θα πρέπει να είναι **αυστηρότερα περιορισμένη.**

ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι τα κρατικά κονδύλια για τις εθνότητες έχουν πολλαπλασιαστεί την τελευταία δεκαετία. Ωστόσο, το σύστημα χρηματοδότησης παρουσιάζει **σοβαρές ανισορροπίες.**

Παρακάτω παρουσιάζονται:

1. Η κρατική στήριξη των αυτοδιοικήσεων σε σύγκριση με το κόστος των εκπροσώπων.
2. Η χρηματοδότηση των εθνικών και τοπικών αυτοδιοικήσεων τα τελευταία χρόνια.
3. Η γραφειοκρατική επιβάρυνση των τοπικών αυτοδιοικήσεων.

Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ ΣΕ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ

Όπως αναφέρθηκε, ο εκπρόσωπος εθνότητας λαμβάνει την **ίδια αμοιβή** με έναν βουλευτή:

- μηνιαίες μικτές αποδοχές: περίπου 2,4 εκατομμύρια φιορίνια,
- επιπλέον λειτουργικές πιστώσεις,
- κάρτα καυσίμων,
- δυνατότητα ενοικίασης γραφείου,
- υποστηρικτικό προσωπικό,
- κάλυψη λειτουργικών δαπανών.

Συνολικά, το ετήσιο κόστος μπορεί να φτάσει τα **150 εκατομμύρια φιορίνια ανά εκπρόσωπο.**

Αν το πολλαπλασιάσουμε με τους εκπροσώπους όλων των εθνοτήτων, το ποσό ανέρχεται σε **περίπου 2 δισεκατομμύρια φιορίνια**.

Συγκριτικά:

- Η συνολική κρατική χρηματοδότηση όλων των εθνικών αυτοδιοικήσεων το 2025 ήταν: **2,5276 δισεκατομμύρια φιορίνια**.
- Η χρηματοδότηση της ελληνικής εθνικής αυτοδιοίκησης ήταν: **113,9 εκατομμύρια φιορίνια**.

Σε τοπικό επίπεδο:

- Τοπική αυτοδιοίκηση περιοχής με κάτω από 50 μέλη της εθνότητας: **520.000 φιορίνια / έτος**
- Πάνω από 50 μέλη: **1,04 εκατομμύρια φιορίνια / έτος**
- Η περιφερειακή (στην περίπτωση των Ελλήνων: της Βουδαπέστης) χρηματοδότηση: **2,08 εκατομμύρια φιορίνια / έτος**

Συνολικά, οι 37 ελληνικές τοπικές αυτοδιοικήσεις + η περιφερειακή λαμβάνουν περίπου: **39 εκατομμύρια φιορίνια / έτος**.

Αν προσθέσουμε το ποσό του «διαφοροποιημένου» επιχορηγικού προγράμματος, τότε το σύνολο φτάνει περίπου τα: **80 εκατομμύρια φιορίνια / έτος**.

Συμπέρασμα:

- Το ποσό που λαμβάνει ετησίως **όλο** το ελληνικό αυτοδιοικητικό σύστημα (εθνική + τοπικές) είναι **μικρότερο** από το κόστος **ενός και μόνο εκπροσώπου**.
- Η εθνική αυτοδιοίκηση (με συμβούλιο, επιτροπές, πρόεδρο και ΜΜΕ) λαμβάνει **80%** του ποσού που κοστίζει ένας εκπρόσωπος.

Όλες οι τοπικές αυτοδιοικήσεις μαζί λαμβάνουν **50–60%** του κόστους ενός εκπροσώπου.

Αυτή η αναλογία θεωρείται από πολλούς **αδικαιολόγητη και προβληματική**.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΞΙ ΧΡΟΝΙΑ

Το 2019: Συνολική χρηματοδότηση εθνικών αυτοδιοικήσεων: **2,1313 δισ. φιορίνια**

Το 2025: Συνολική χρηματοδότηση: **2,5276 δισ. φιορίνια**

Αύξηση: **18,59% κατά μέσο όρο**.

Παρατηρήσεις:

- Στην ελληνική αυτοδιοίκηση: **33,84% αύξηση**
- Στους Γερμανούς και Βούλγαρους: πάνω από 50% αύξηση
- Στους Ρομά: μόλις 11,44%

Η ελληνική αύξηση (33,84%) αντιστοιχεί:

- μόνο κατά **59%** στην αύξηση του πληθωρισμού (58%),
- και μόλις κατά **33%** στην αύξηση του κατώτατου μισθού (98%).

Το πιο σημαντικό στοιχείο:

- Οι τοπικές αυτοδιοικήσεις **δεν έλαβαν καμία αύξηση** από το 2019.
- Τα επιχορηγικά προγράμματα (π.χ. για πολιτιστικές δράσεις) επίσης **δεν αυξήθηκαν**.

Στα ιδρύματα όμως η αύξηση ήταν μεγάλη:

- Κατά μέσο όρο: σχεδόν **70%**
- Στους Έλληνες: μόνο **32,48%**
- Στους Κροάτες: σχεδόν **150%**

Σε αντίθεση με αυτά η αμοιβή του εκπροσώπου αυξήθηκε κατά **125%** την ίδια περίοδο.

Από εδώ προκύπτει η συχνά αναφερόμενη **δυσαναλογία**.

ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΤΟΙ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Ενώ οι επιχορηγήσεις μένουν στάσιμες, οι γραφειοκρατικές υποχρεώσεις **αυξάνονται συνεχώς**.
Μερικά παραδείγματα:

- Υποχρεωτική ετήσια δήλωση περιουσιακής κατάστασης των μελών του συμβουλίου και των συγγενών τους.
- Υποχρεωτική εγγραφή στο μητρώο φορολογικής καθαρότητας.
- Υποχρεωτικές 4 συνεδριάσεις ετησίως με προσκλήσεις, εισηγήσεις, πρακτικά, ηλεκτρονικές καταχωρίσεις.
- Υποχρεωτική δημόσια διαβούλευση μία φορά τον χρόνο.
- Σύνταξη προϋπολογισμού, απολογισμού, απογραφών, διαδικασιών απόσυρσης υλικού.
- Λεπτομερής λογιστική καταχώριση επιχορηγήσεων σε πολύπλοκα excel.
- Συνεχής επικοινωνία με εποπτικές αρχές μέσω του συστήματος ΤΦΙΚ.
- Υποβολή και απολογισμός πολλών μικρών επιχορηγήσεων.
- Υπογραφές, βεβαιώσεις, σφραγίδες, διαδικασίες.

Συμπέρασμα από τη «Συνομοσπονδία Εθνοτήτων»:

- Τα περισσότερα τοπικά συμβούλια είναι μικρές ομάδες 3–5 ατόμων, χωρίς μισθό, χωρίς προσωπικό, χωρίς δομές.
- Είναι αδύνατο, στα πλαίσια των επιχορηγήσεων των 2–2,5 εκατομμυρίων φιορινιών, να εκπληρώσουν όλες τις υποχρεώσεις.

Η πρόταση της Συνομοσπονδίας:

- Απλούστευση των διαδικασιών.
- Δημιουργία **ενιαίας πλατφόρμας** για την υποβολή και παρακολούθηση δράσεων.
- Επανεξέταση των κριτηρίων επιχορήγησης, ώστε να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Οι επιχορηγήσεις των εθνοτήτων προκηρύσσονται από το Υπουργείο μέσω του *Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.*, σε τρεις κατηγορίες:

- a) στήριξη της δραστηριότητας των εθνοτικών πολιτιστικών οργανώσεων,
- b) στήριξη πολιτιστικών πρωτοβουλιών,
- c) στήριξη εθνοτικών κατασκηνώσεων και προγραμμάτων για παιδιά/νέους.

Οι πολιτιστικές οργανώσεις μπορούν να υποβάλουν αίτηση μόνο αν λειτουργούν τουλάχιστον δύο χρόνια, και το καταστατικό τους δηλώνει ξεκάθαρα ότι εκπροσωπούν μία συγκεκριμένη εθνότητα.

Στους πολιτιστικούς διαγωνισμούς υποβάλλουν αίτηση:

- οι αυτοδιοικήσεις,
- τα ιδρύματά τους,
- πολιτιστικές οργανώσεις συγκεκριμένης εθνότητας,
- εκκλησίες.

Η διαθέσιμη χρηματοδότηση το 2025 ήταν **500 εκατομμύρια φιορίνια**, δηλαδή 200 εκατομμύρια λιγότερα από το 2022.

Στους διαγωνισμούς κατασκηνώσεων δίνεται **προτεραιότητα** σε προγράμματα που υλοποιούνται σε συνεργασία με την τοπική εκκλησία.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΘΕΣΕΙ Ο ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Ο μηχανισμός λήψης αποφάσεων είναι αδιαφανής. Τα κριτήρια αξιολόγησης δεν περιλαμβάνουν επιμέρους βαθμολογίες και το σύστημα βαθμολόγησης δεν είναι γνωστό. Στις συνεδριάσεις της εθνοτικής επιτροπής οι εκπρόσωποι εξέφρασαν επίσης τη δυσαρέσκειά τους, καθώς οι προτάσεις των επιμελητών ανατρέπονται βάσει άγνωστων κριτηρίων.

Στους διαγωνισμούς μπορούν να συμμετέχουν και εκκλησίες, ενώ μεταξύ των επιλέξιμων δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται και εκκλησιαστικές/θρησκευτικές αρμοδιότητες. (Πριν από λίγα χρόνια, η ανέγερση σταυρών στην άκρη των δρόμων ήταν μάλιστα δραστηριότητα με ιδιαίτερη στήριξη.) Στα προγράμματα κατασκηνώσης προτεραιότητα έχουν τα έργα που υλοποιούνται σε συνεργασία με εκκλησιαστικούς φορείς.

Από τους δικαιούχους αποκλείστηκαν εκείνες οι εθνοτικές οργανώσεις που δεν εκπροσωπούν αποκλειστικά μία εθνότητα, παρότι αυτές – συχνά ως ομπρέλα οργανισμοί – θα μπορούσαν να υλοποιήσουν μεγαλύτερης κλίμακας έργα που αφορούν περισσότερες μειονότητες, καθώς και να εκπροσωπήσουν πιο αποτελεσματικά τα συμφέροντά τους.

Τα συνολικά διαθέσιμα ποσά των προγραμμάτων έχουν παραμείνει αμετάβλητα ονομαστικά και έχουν μειωθεί σημαντικά ως προς την αξία τους, από το 2019.

Είναι απαραίτητο η διαδικασία λήψης αποφάσεων να γίνει διαφανής και απαλλαγμένη από ενδεχόμενα πολιτικά κριτήρια. Η αυτονομία των εθνοτικών οργανώσεων προϋποθέτει ότι, αντί για τις προτεραιότητες που καθορίζει ο φορέας προκήρυξης, οι ίδιες αποφασίζουν ποιες δημόσιες

μειονοτικές αρμοδιότητες επιθυμούν να αναλάβουν και με ποιους φορείς θα συνεργαστούν. Παράλληλα, οι εθνοτικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται προς όφελος περισσότερων μειονοτήτων πρέπει να επανεκταχθούν στους δικαιούχους.

Η αύξηση των συνολικών διαθέσιμων πόρων θα κάλυπτε μια πολυετή υστέρηση.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η διάταξη του νόμου CLXXIX του 2011 για τα δικαιώματα των εθνοτήτων ορίζει ότι κάθε εθνοτική κοινότητα και κάθε άτομο που ανήκει σε μια εθνότητα έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στο έργο του Κοινοβουλίου μέσω εθνοτικού βουλευτή ή συνηγόρου. **Συνεπώς, η μελλοντική δραστηριότητα του Έλληνα εθνοτικού εκπροσώπου πρέπει να θεμελιωθεί σε νέες βάσεις.**